

Jakobo-Iseraele

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala: *Gen. 32:22–31; Hos. 12:3, 4; Jeremia 30:5–7; Genese 33; Gen. 34:30–35:29.*

Temana ea Khopolo: “A re ho eena, ‘lebitso la hao haho sa tla thoe ke Jakobo, empa e flaba Iseraele (ea betaneng le Molimo) hobane u loanne le Molimo le batho ’me u hlotse’” (*Genese 32:28*).

Pale ea lelapa la Jakobo e tsoela pele, ka ntho tse mpe le tse ntle. Empa, hara tsona kaofela, letsoho la Molimo le botšepahi ba hae selekaneng tšepisong ea selekane lia bonahala.

Bekeng ena re latella Jakobo haholoanyane, joale kaha a tlohile ha Labane, a khutlela hae, o flameha ho kopana le Esau, lehlatsipa la boqhekanyetsi ba Jakobo. Moholoane oa hae eo a mo foselitseng haholo feela, o tla mo etsa’ng?

Ho Jakobo ka lehlohonolo, Jehova Molimo oa bo ntat’ae o iponahatsa ho eena hape ka ketsahalo eo hamorao e ileng ea tsejoa e le “nako ea matšoenyeho la Jakobo” . Ka bona boisu boo, Jakobo, oa moipehi, a fetoha “Iseraele,” lebitso le lecha bakeng sa qalo e ncha, qalo eo e tla qetella e tlisitse tlhaho ea sechaba se rehelletsoeng ka eena.

Ka mantsoe a mang, ho sa natsoe sohle se etsahetseng, pale ea bapateriareka le lelapa la bona le phetoa Mangolong ele ho re bontša hore Molimo o oa tšepaha ho phethahatsa seo a se tšepisitseng le seo a tla se etsa ho sa natsoe seo, ka nako tse ling ho bonahalang e se letho ntle le batho ba hae ho etsa sohle se matleng a bona ho thibela phethahatso eo.

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 4 Phuptjane.*

Ho Betana le Molimo

Ka mora ho tloha ha Labane, Jakobo a phakisa a ba le maiphihlelo a mang le Molimo. Ka ho tseba hore moholoane oa hae Esau o oatla, le “banna ba makholo a mane” (*Gen. 32:6*). Jakobo o rapela Molimo ka ’nete, leha a amohetse hore “‘Ha kea lekanoa ke mehau ea hao kaofela, le ke litšepiso tsohle tsa hao tseo u li tšepisitseng mohlanka oa hao” (*Gen. 32:10*). Jakobo, o ne a utloisisa hantle hore na mohau ke ’ng. Joale eaba Jehova o arabela joang?

Bala Genese 32:22–31 le Hosea 12:3, 4. Bohlokoa ba semoea sa pale ee e hlolang ke bofe?

Jakobo o khathatsehile ka se etsahalang, eleng se utloahalang, kamora ho etsa sohle seo a ka se etsang e le ho lopolla lelapa la hae, o oa khaleha bosiuang boo. Hanghang o sa hlaseloa ke “monna” (*Gen. 32:24*). Lena ke lentsoe le ka boelang ntho tse ’maloa, ho hlhisa boteng bo halalelang (*sheba Esa. 53:3*). Daniele o ile a le sebelisa ho buoa ka Mikaele moprista oa leholimo (*Dan. 10:5*); ke lona lentsoe le ileng la sebelisoa ke Joshua ho buoa ka “moetapele oa mabotho a Jehova,” eo Joshua a reng ke Jehova *YHWH* hantle (*Josh. 5:13–15*).

Ka ’nete, hara ho loana, ho tlameha ho ne ho hlakile ho Jakobo hore o ne a loana le Molimo ka bo-Eena, joalo-kaha mantsoe a hae a bontša “‘Nkeke ka u lesa ha u sa nthlonolofatse!’” (*Gen. 32:26*). Empa ho tseparela Molimo ka matla ha hae, ho hana ho motlohela a tsamae, ho boetse ho bontša sechele le lenyora la hae la tšoarelo le ho ba hantle libukeng tsa Molimo.

“Phoso e tlisiseng sebe sa Jakobo sa kamoo a fumaneng tokelo ea tlhaho ka bomenemene joale se ne se pepesoa pela hae. O ne a sa tšepa tšepiso ea Molimo, empa a ipatlela tsela tsa hae ho iphumanela seo Molimo a ka beng a se entse ka nako ea hae, ka tsela tsa hae.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, maq. 197, 198.

’Me bopaki ba hore o ne a tšoaretsoe e bile phetolo ea lebitso la hae, ho tloha ho se mo hopotsang sebe sa hae, ho le bang schopotso sa tlhoho ea hae. “‘Lebitso la hau,’” lenyeloi la rialo, “‘ha e sa tlabi Jakobo, [mothetsi], empa Iseraele; hobane u loanne le Molimo le batho, u hlotse” (*Gen. 32:28, NKJV*).

Uena maiphihlelo a hao malebana le ho betana le Molimo ke afe? Seo se bolela eng, ’me ke hobaneng ho le bohlokoa hore ka nako tse ling re be le maiphihlelo aa?

Bana ba Motho B'a Kopana

Ho tloha Peniele, “sefahleho sa Molimo,” (*sheba Gen. 32:30*), sebaka seo a bileng le maiphihlelo ana le Molimo ho sona, joale Jakobo o oa tloha ho kopanale abauti’ae. Kamora ho arohana lemo tse 20, Jakobo o ’mona a tla le banna ba 400 (*Gen. 33:1*). Jakobo o khathatsehile, ka hona o oa itokisa, o lokisa lelapa la hae bakeng sa se ka nnang sa mo hlhela.

Bala Gen 33. Kamano e teng ke efe pakeng tsa maiphihlelo a Jakobo a ho bona sefahleho sa Molimo Peniele le maiphihlelo a hae a ho bona sefahleho sa abuti oa hae? Se boleloang ke nyalano ee ke sefe malebana le likamano tsa rona le Molimo le likamano tsa rona le “bana ba bo rona” ho sa natsoe hore na ke bo mang?

Jakobo o oa ka sefahleho ka pela ngoana’bo makhetlo a supileng (*Gen. 33:3*) eo a ’mitsang “Morena oaka” makhetlo a ’maloa (*Gen. 33:8, 13, 15*) ’me o re ke “mohlanka oa hae” (*Gen. 33:5; bapisa le Gen. 32:4, 18, 20*). Haele hantle, ho inama makhetlo a supileng hoa Jakobo ho re hopotsa litlhothonolofatso tsa ntatae tse supileng (*Gen. 27:27–29*); ho feta mona, h’a inama, o bonahala a fetola tlhothonolofatso ea ntat’ae, ea hore “ ‘lichaba [li tla inama] u khumamela’ ” (*Gen. 27:29*).

Ho joalokaha e ka sepheo sa Jakobo e n’e le ho patala molato oa hae ho ngoana’bo ’me a khutlise tlhothonolofatso ea hae eo a e utsoitseng (*sheba Gen. 33:11*). Ha Esau a bona moen’ae, khahlanong le litebello tsohle, a mathela ho Jakobo, eaba, ho e na le ho ’molaea, “a mo aka, ’me ba lla” (*Gen. 33:4*).

Hamorao, Jakobo o ile a re ho Esau “Ke talimile sefahleho sa hao joalokaha motho a talimile sefahleho sa Molimo” (*Gen. 33:10*). Lebaka la polelo e sa tloaelehang ea Jakobo ke kutloisiso ea hae ea hore Esau o mo tšoareitse. Kutu-ketso ea Seheberu ratsah, “thabisa” (*Gen. 33:10*) ke lentsoe le sebelisoang thuto Molimong ho bontša sehlabelo sefe kapa sefe se “thabisang,” se “amohelhang” ho Molimo, eleng se bontšang tšoarelo e halalelang (*Lev. 22:27, Amose 5:22*).

Maiphihlelo a Jakobo a tšoarelo ea Molimo Peniele, moo a boneng, sefahleho sa Molimo, joale a phetoa maiphihlelong a tšoarelo eo a e fuaang ke ngoana’bo, eo a e bapisang joalokaha e ka o bone sefahleho sa Molimo. Jakobo o phela Peniele ea bobeli, ea pele e n’e lokisetsa ea bobeli. Jakobo o tšoaretsoe ke Molimo le ke ngoan’abo. Ka ’nete joale o tlameha a ne a utloisisa, le ho feta pele, se boleloang ke mohau.

Ke sefe seo u ithutileng sona ka mohau malebana le kamoo ba bang (ntle le Molimo) ba u tšoaretseng kateng?

Tlolo ea Dina

Kaha joale Jakobo o boelane le ngoana'bo, o batla ho aha naheng ea Kanana ka khotso. Lentsoe *shalom*, “ka polokeho,” (*Gen. 33:18*), ho tsoa kutung ea lentsoe *shalom*, “khotso,” ke khetlo la pele le bontšang mofuta oa leeto la hae.

Kamora ho reka sekoto sa naha ho baahi ba naha ena (*Gen. 33:19*), o aha aletare moo, eleng se bontšang tumelo ea hae le kamoo a neng a itšetlehile ho Molimo kateng. Ho se seng le se seng sa lihlabelo tseo a li entseng, ho bile le ketso ea khumamelo.

Empa, khetlo la pele bophelong ba hae, Jakobo-Iseraele o iphumana a le hara mathata a ho aha naheng ena. Joaloka Isaaka, Gerate le Abimeleke (*Gen. 26:1–33*), Jakobo o leka ho fumana kamohelo ho Makanana.

Bala Genese 34. Ke sefe se etsahetseng se ileng sa thunthetsa morero oa hae oa ho aha naheng eo ka khotso?

Pale ea ketsahalo ena e litšila e bontša bobele ba baphetoa le ketso tsa bona. Sikeme ea tletseng litakatso tsa thobalano ea betang Dina, o boetse o bontšoa a rata Dina e le ka nnete 'me a batla ho lokisa phoso tsa hae. O bile o ikemiselitse ho etsa moetlo oa lebollo.

Ho sa le joalo, Simeone le Levi, ba itlhahisang e le basireletsi ba Molimo le melao ea hae, ba bileng ba hana ho nyallana le Makanana (*Gen. 34:13*) 'me ba ikemiselitse ho bolaea le ho inkela ntle le molao (*Gen. 34:25–27*). Liketso tsa bona li ne li sa lokele ho tšoelea ka mathe feela (hobaneng u sa otle motho a le mong ea entseng phoso?) empa e n'e ka tlisa mathata a mang a mangata.

Haele Jakobo eena, o ipatlela khotso feela. Nakong eo a tlaleheloang ka peto ea morali oa hae, h'a a re letho (*Gen. 34:5*). Leha ho le joalo, kamora ho utloa ka se entsoeng ke bara ba hae, o oa ba toba o ba khalemela ka thata ka baka la litla-morao tsa seo: “‘Le ntsielitse ka ho nketsa sebolu ho baahi ba naha, ho ba-Kanana le ho ba-Ferese, kanthe batho baka ha ba bakae, 'me joale ba tla mpokanela, ba mpolae, 'me ke tla timetsoa 'na le ntlo ea ka'” (*Gen. 34:30*).

Khafetsa khafetsa re bona thetso, 'moho le ketso tsa mosa le mohau ketsahalong tsena. See se re bolellang ka tlhaho ea motho?

Borapeli ba Litšoantšo bo Etsahalang

Bala Genese 34:30–35:15. Ke lithuto life tseo re li nkang malebana le khumamelo ea 'nete mabapi le se etsahetseng moo?

Hang hang kamora hore Jakobe a lle ka hore khotso eo a nang le eona le ba-Kanana e thunthelitsoe (*Gen. 34:30*), le kamora hore bara ba hae ba babeli ba khalengoe (*Gen. 34:31*), Molimo o qeka Jakobo hore a tlohe Sikeme a khutlele ho ea nchafatsa selekane sa hae. E, Molimo o 'molella hore hang h'a fihla moo, o tlameha ho aha aletare.

Ho sa le joalo, ntho'a pele e rekotiloeng kamora taelo ea Molimo ke ha Jakobo a bolella batho ba hae ho lahla litšoantšo tsohle tsa ba-Kanana, tse nkiloeng khapong ea mohla ho hlaseloang motse oa Sikeme le melingoana e ka tlung e utsuoeng ke Ragele (*Gen. 31:19, 32*). Sena sohle, se bohlokoa malebana le taba ea selekane le Molimo.

Litšoantso li ne li bolokiloe 'me mohlomong, li khumamelo ho sa natsoe ho inehela ha Jakobo ho Molimo. Ho ne ho sa lekana hore Jakobo a tlohe Sikeme ho ba hole le tšusumetso ea eona e mpe feela. Jakobo o ne a tlameha ho lahla litšoantšo tsohle kampong ea hae le ka lipelong tsa batho ba hae.

Ketsahalo ea pako e fupere se fetang ho tloha hoa nama sebakeng se seng ho ea ho se seng, kapa ho tloha kerekeng e 'ngoe ho ea ho e 'ngoe. Sa bohlokoa ka ho fetisisa, ke hore ka mohau oa Molimo, re sebeletse ho ntša litšoantšo pelong tsa rona, ho sa natsoe hore na re phela kae, hobane re ka etsa litšoantšo ka ntho'e 'ngoe le e 'ngoe.

Ha Jakobo a mamela Molimo 'me a tsoela pele ho latela taelo ea hae, Molimo o qetella a kene lipakeng 'me "letšoso la Molimo" (*Gen. 35:5*) le ama batho ba ba pota-potileng, 'me ba tšaba ho hlasela Jakobo. Ka hona, Jakobo a ka khumamela le "batho bohle bao a nang le bona" (*Gen. 35:6*), eleng se supang hore kopano ea lelapa e ne boetse e khutlile.

Se toboketsoang mona ke hore, khetlong lena, ho Molimo oa Bethele eseng sebakeng feela. Temoso ena ea motho ka mong e luma hape, ha Molimo a hopotsa Jakob lebitso la hae "Iseraele" (*Gen. 35:10*), le tšepiso e habeli e boleloang ke tšepiso eo. Tlhohonolofatso ea Jakobo, taba ea pele, e bolela ho beha litholoana, ho ea peong ea Mesia le tsoalo ea lichaba-chaba (*Gen. 35:11*); ea bobeli, e supa lefatšeng la Pallo (*Gen. 35:12*).

Tse ling tsa tsela tse ngata tseo lintšoantšo li ka tlang pelo tsa rona ke life, 'me re ka etsa'ng ka sona?

Lefu la Rakhele

Bala Genese 35:15–29. Tlokotsi tse ling tseo Jakobo a ileng a kopana le tsona lapeng la hae le sa tsitsang ke life?

Hang kamora hore Jakobo a tlohe Bethel, liketsaholo tse tharo tse nyallanang li tšoaea leoto la hae la ho qetela ho ea Lefatšeng la Pallo: Mora oa hae oa khorula o ile a tsoaloe; Rakhele a shoa; Rubene, mora oa pele oa Jakobo le Lea, a robala le serethe sa Jakobo. Leha litemana li sa hlalose hore na hobaneng lekeja-kejane lena le ka etsa ntho’e mpe hakana-kana, e ka ’na eaba mohlomong ke hobane a ne a batla ho nyelisa tsoalo ea khorula ea mora oa Jakobo, le ho eisa ho hopoloa ha Ragele. Ha re tsebe.

Tsoalo ea mora oa ho qetela oa Jakobo e amahangoa le Betlelehema (*Gen. 35:19*), e leng ka hara meeli ea Lefatše la Pallo. ka hona, tsoalo ena ke phethahatso ea pele ea tšepiso ea Molimo bakeng sa bokamoso ba Iseraele. Mopepisi, o buoa le Ragele ka ho porofeta mantsoe a buoeng ke Molimo ha a tiisetse Abraham: “‘Se tšohe’” (*Gen. 35:17, bapisa le Gen. 15:1*).

Se bohlokoa ke hore, Jakobo o fetola lebitso leo Ragele ea nehelang moea a le fileng mora hae, Ben-Oni, eleng “mora oa mahlomola aka” ho bontša bohloko ba hae, o mo reha Benjamine, eleng “mora oa letsoho le letona,” mohlomong e le ho bontša boroa moo a eang teng, ho bontša tšepo ea hae Lefatšeng la Pallo le sohle seo Molimo a itseng o tla se etsetsa batho ba hae kamora hore ba tsitse naheng eo.

Empa nakong eona ena Rubene o robala Bilha, serethe sa ntata’e seo eleng mohlanka oa Ragele (*Gen. 35:25, Gen. 30:3*). Re mpa re sa tsebe hore na hobaneng a entse ntho’e soto ena, ntle ho iponela mohlala o mong oa ho senyeha ha batho.

Empa se makatsang, Jakobo ha re letho ka ketso ena e soto, leha a e tlalehetsoe (*Gen. 35:22*). Mohlomong tabeng ena bophelong ba hae, Jakobo o tšepa Molimo, hore o tla phethahatsa tšepiso ea hae ho sa natsoe sebe le bokhopo bo mopotapotileng ka nako tse ling.

Ke thuto ena ea tumelo e hlakileng e bontšoang lethathamong la bara 12 ba Jakobo, bao e tla ba baholo-holo ba Iseraele (*Gen. 35:22–26*). Re tla bona hore ha se batho ba halalelang hakalo. Empa, ho sa natsoe mathata ohle, ho hloleha hohle, le bona bobo bo pepenene, bo kang ba Rubene le Bilha, thato ea Molimo e tla phethahatsoa ka lona lapa lena, ho sa natsoe hore na le silafetse hakae.

Le hara liphoso tsa batho, sepheo sa Molimo se tla phethahatsoa. Nahana se ka beng se etsahetse ebang batho ba bile le tšebelisoano ’moho, ebang ba mo mametse. Ho ka bo bile bonolo hakae; ke hore, ka ho se sotlehe haholo hoa batho, seterese, le ho lieha, thato ea Molimo e ka etsahalang?

Nahanisisa ka Botebo: Bala Ellen G. White, “The Night of Wrestling,” maq. 195–203, ho *Patriarchs and Prophets*.

“Maiphihlelo a jakobo bosiuang boo ba ho betana le bohloko ho emetse teko eo batho ba Molimo ba tlamehang ho feta ho eona, nakoana feela pele Kreste a tla. . . . Sena e tlabana maiphihlelo a batho ba Molimo notoeng ea bona ea ho qetela le matla a lefifi. Molimo o tla leka tumelo ea bona, mamello ea bona, tšepo ea bona matleng a hae a ho ba lopolla. Satane o tla leka ho ba tšosa ka hore ba bone e ka maemo a bona ha a tšepise; hore libe tsa bona li kholo hona hoo li ke keng tsa tšoarello. Ba tlabana le kutloisiso e tibileng ea mefokolo ea bona, ha ba sheba maphelo a bona tšepo ea bona e tla shoa. Empa ha ba hopola boholo ba mohau oa Molimo, le pako ea bona ea ka ’nete, ba tla kopa litšepiso tsa hae tse entsoeng ka Kreste bakeng sa baetsalibe, ba se nang tšepo, ba bakang. Tumelo ea bona e ka se hlolehe hobane thapelo tsa bona li sa arojoe hang hang. Ba tlabana tseparela matla a Molimo, joalokaha Jakoboa a ile a tseparela a lenyeloi, ’me puo ea mēea ea bona e tlabana, ‘Nka se u lese, ho fihlela u ntlhohonolofatsa.’ . . .

“Leha ho le joalo, histori ea Jakoboa ke tiisetso ea hore Molimo a ka se lahle ba oetseng sebeng, ba khutletseng ho eena ka pako ea ’nete. E n’e le ka boinehelo le tumelo Jakoboa a atlehileng ho fumana seo a setiloeng ho iphumanela sona ka matla a hae. Ka hona Molimo o ile a ruta mohlanka oa hae hore ke matla a halalelang le mohau feela tse ka mo fang tlhohonolofatso eo a e tsetselelang. Ho tlabana joalo le ho ba tlabana phela matsatsing a bofelo. Ha kotsi e ba hlahela, ba arubeloa ke ho nyahama, ba lokela ho itšetleha matleng a pheko feela. Re ka se etse letho ka borona.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, maq. 201–203.

Lipotso tsa ho Qoqa:

- ❶ Ke hobang ha bofokoli ba Jakoboa e le monyetla oa mohau oa Molimo? Maiphihlelo a Jakoboa a amahana le polelo ea Paulosi joang, “Hobane mohla ke fokolang, ke mohla ke leng matla” (2 Bakori. 12:10)?
- ❷ U nahana ke hobaneng Bible e lokolisa bo soto ba maphelo a boholo ba baphetoa ka botlalo? Ntlha e ka etsoang ke ketso eo ke efe? Ke molaetsa ofe oo re ka o fumanang moo?
- ❸ Tsepamisa maikutlo haholo tabeng ea borapeli ba litšoantšo. Litšoantšo tsa meeflo ea rona, tsa tsoelo-pele, ke life? Ke joang re ka etsang bo nnete ba hore ha re khumamele eng kapa eng haese Jehova?